

GHB/GABA/spironolakton

- tekutá extáze
- tlumivá látka, čirá tekutina
- vyvolává euforii, zvyšuje sexuální prožívání
- vysoké dávky vedou k narkóze
- tlumí dech a srdce
- vyvolává zvracení
- nesmí se kombinovat s alkoholem

- **GHB (gama-hydroxybutyrát), GABA (gama-aminomáslená kyselina)** a jejich prekurzory spironolakton a některé další jsou látky s tlumivými, ve vysokých dávkách anestetickými účinky. Jde nejčastěji o bezbarvou tekutinu (odtud též názvy tekutá extáze, liquid E nebo liquid ecstasy), zřídka o bílý prášek s výraznou slanou chutí, bez zápachu, výjimečně jako bílý prášek v kapslích. Často bývá zneužíván jako uspávací prostředek (prostitutky tak uspávají své zákazníky) či k odbourání zábran; tato aplikace (byť nevyžádaná) je extrémně nebezpečná, neboť kombinace i malého množství GHB s alkoholem či tlumivými léky může vést k předávkování.

- **Nástup účinku se dostaví obvykle během 10–20 minut** a trvají zhruba 1–3 hodiny; tělo látku zpracovává velmi rychle, v moči ji lze detekovat maximálně 4–5 hodin po užití; největší rizika GHB spočívají v útlumu dýchání, bezvědomí a vdechnutí zvratků, ve vysokých dávkách i v útlumu srdeční činnosti; tyto účinky

jsou zesíleny zejména jinými tlumivými látkami, především alkoholem, kdy existuje i reálné riziko úmrtí.

- **Účinky:** nízká dávka (asi 0,5–1,5 g) – snížení zábran, pocit uvolnění, vyrovnanosti a lehké euforie; střední dávka (asi 1–2,5 g) – snížená schopnost vyjadřování, většinou veselá nálada, nevolnost, žádaný je sexuální účinek látky – zvyšuje se hmatová citlivost, schopnost erekce a orgasmu; vysoká dávka (asi 2–3,5 g) – zvracení, ztuhlost svalů, pocit zmatku, křeče a celkový útlum; smrtelná dávka se odhaduje na 2 g čisté GHB/kg tělesné váhy!

- **Dlouhodobá rizika nebyla popsána**, někteří odborníci však tvrdí, že dlouhodobé užívání GHB může vést k syndromu krátkodobé únavy (únava, laxnost, chvění), který odezní bez následků do 3–12 dní; existuje riziko vzniku fyzické závislosti a růstu tolerance (látky mají stejný mechanismus účinku jako benzodiazepiny – léky proti úzkosti).

PARTYHARM REDUCTION

- Pokud někdo po užití GHB ztratí vědomí, je potřeba akutně vyhledat lékaře, do jeho příchodu by měl postižený ležet na boku, aby se neudusil při zvracení, dýchací cesty by měly být průchodné (brada netlačí na hrudník), v případě zástavy dechu je nutné začít s oživováním (umělé dýchání a srdeční masáž).